

УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ТА
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

«Міжнародні резерви як основа фінансової безпеки країни»

**Доповідач: студентка 5 курсу
Сириця Аліна**

Завдання дослідження

Визначити **місце та роль** міжнародних резервів в системі фінансової безпеки України

Визначити основні **функції** міжнародних резервів

Виділити основні **моделі** володіння та управління міжнародними резервами

Оцінити стан міжнародних резервів України в контексті забезпечення належного рівня фінансової безпеки

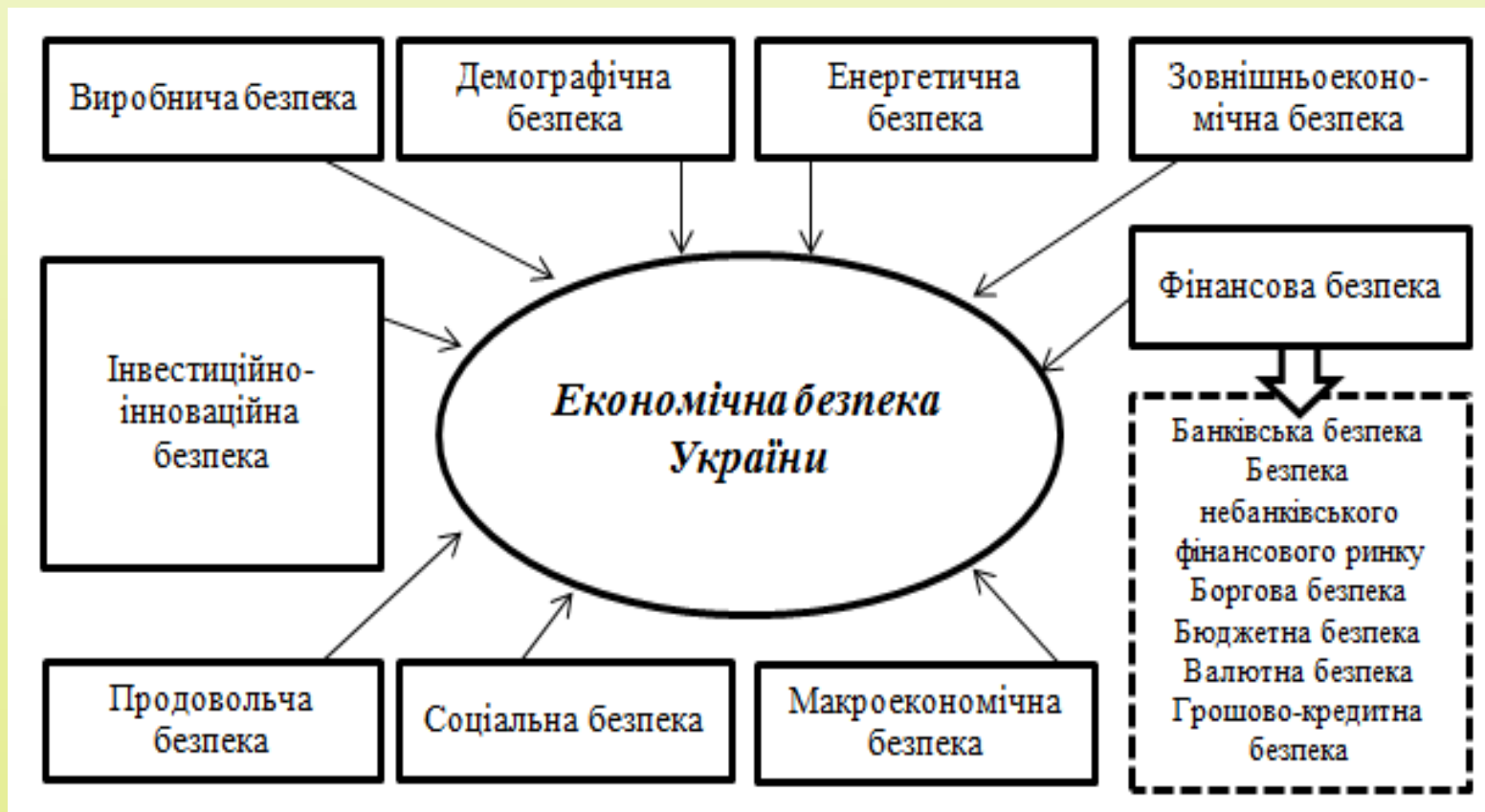
Визначити **чинники**, що обумовлюють сучасний стан міжнародних резервів

Оцінити **дотримання** міжнародних **критеріїв** щодо **достатності** резервів

Розрахувати **суми збільшення** міжнародних резервів для забезпечення оптимального рівня фінансової безпеки

Надати пропозиції щодо заходів по збільшенню обсягів міжнародних резервів для забезпечення достатнього рівня фінансової безпеки

Місце міжнародних резервів в системі фінансової безпеки

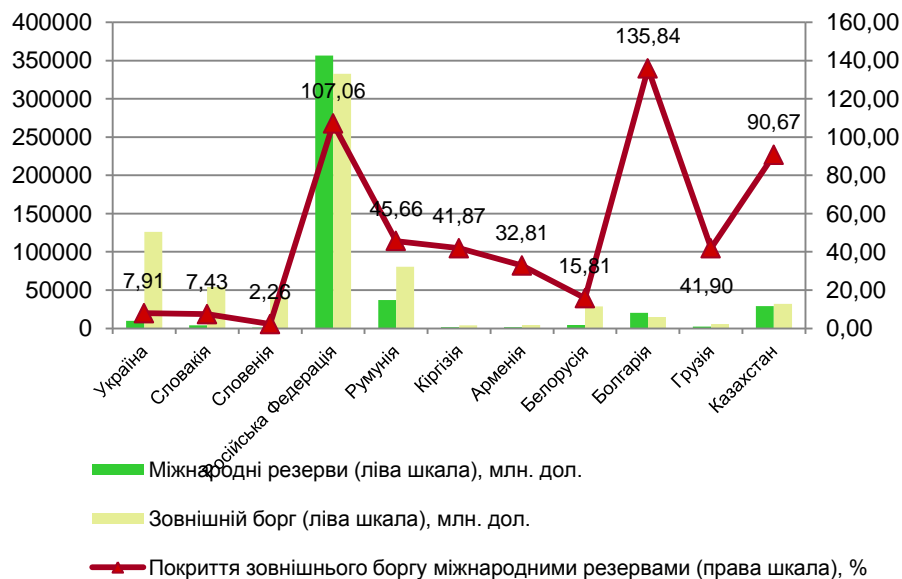

Призначення та функції міжнародних резервів

ЗУ «Про Національний банк України»: «міжнародні резерви – це резерви України, відображені у балансі Національного банку України, що включають в себе активи, визнані світовим співтовариством як міжнародні і призначені для міжнародних розрахунків».

Призначення накопичення міжнародних резервів

- Трансакційне призначення
- Забезпечення стабільності курсу національної валюти

Моделі розподілу прав власності та прав використання резервів

Міністерство фінансів (або Казначейство) є власником міжнародних резервів, а ЦБ здійснює виключно технічні функції за його дорученням (Великобританія);

Центральний банк є і власником, і розпорядником коштів. Він користується достатньою самостійністю у прийнятті рішень з побудови структури валютних резервів та визначенні напрямів їх використання (Німеччина, Франція);

Змішане володіння Центральним банком та Урядом та розпорядження міжнародними резервами країни (США, Японія). Безпосереднє технічне обслуговування операцій з управління міжнародними резервами і розпорядження ними в будь-якому випадку здійснюється центральними банками держав.

Відбулося зрушення в бік збільшення частки міжнародних резервів, що тримаються у золоті що свідчить про намагання НБУ зменшити ризики.

Фактори, що впливають на рівень міжнародних резервів

стан зовнішньої торгівлі

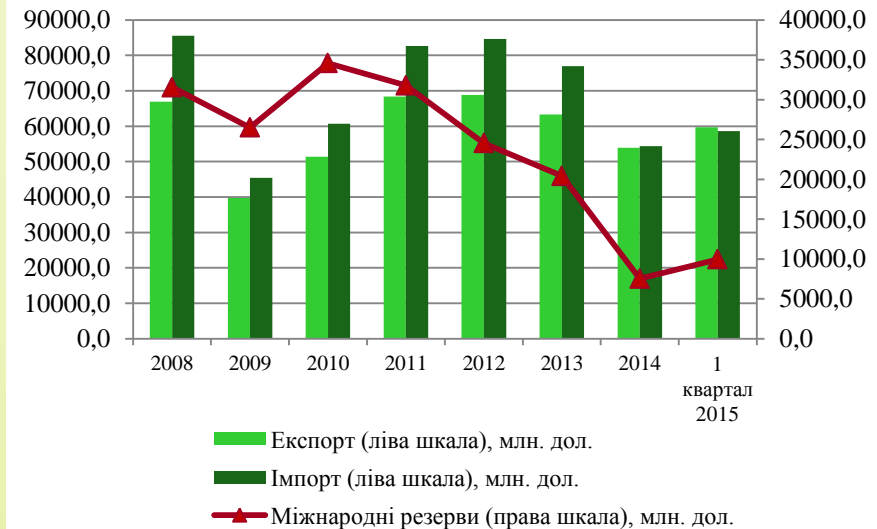
урівноваженість платіжного балансу

режим валютних обмежень

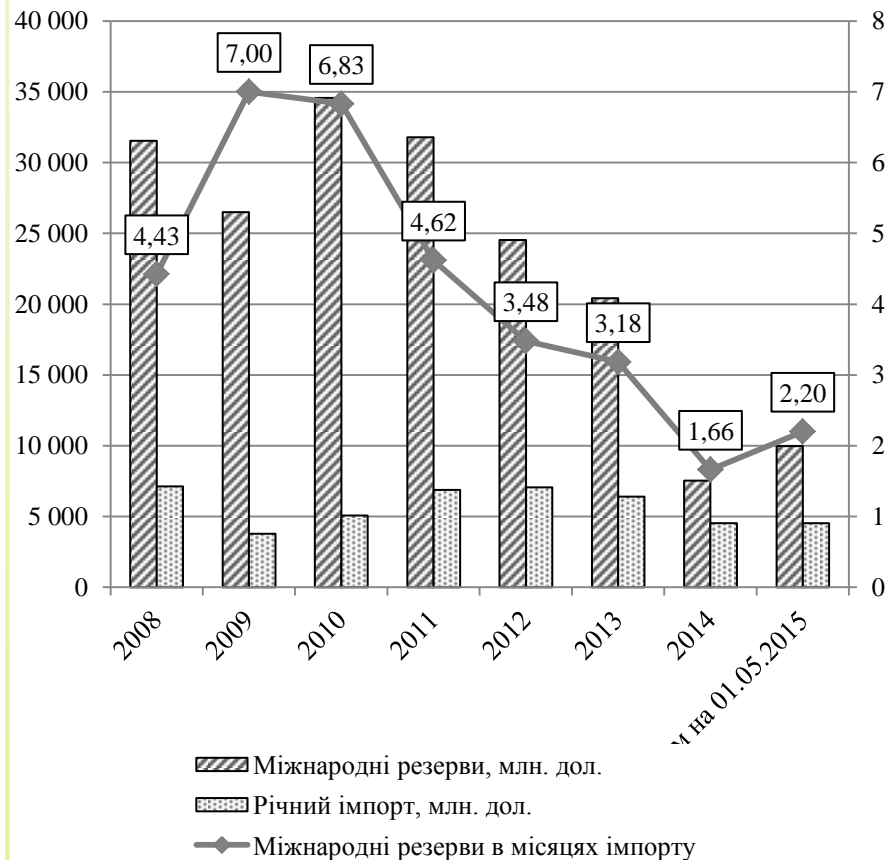
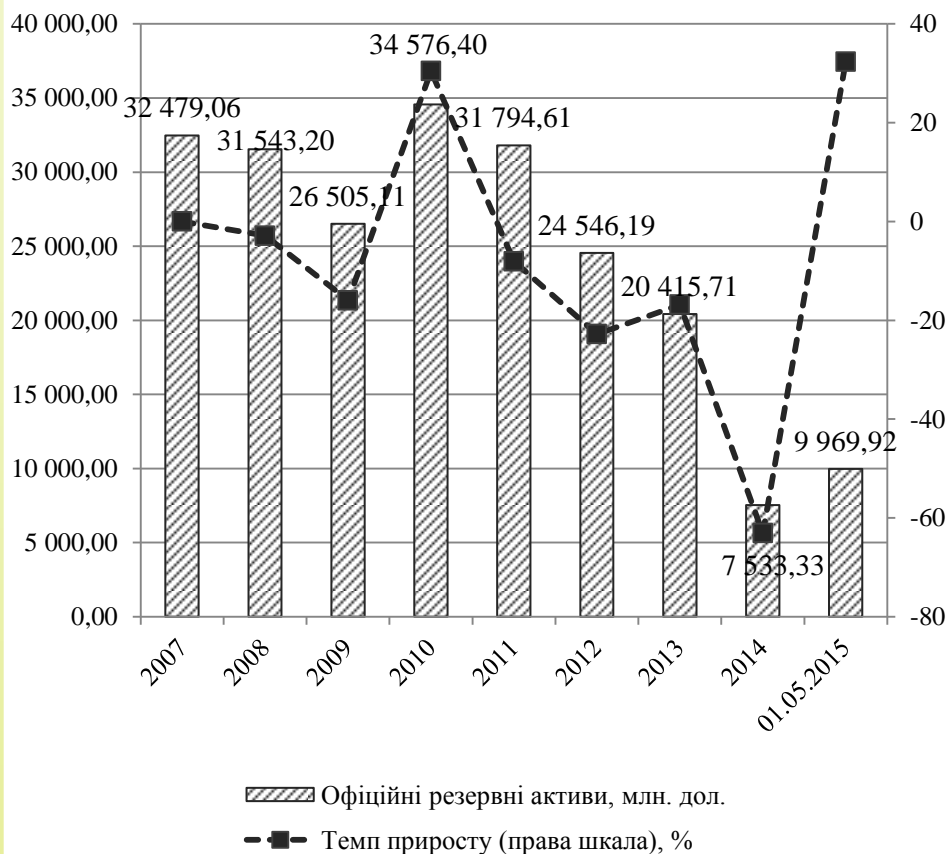
інвестиційний клімат

характер політики інтервенцій

режим валютних курсів

Стан міжнародних резервів в Україні

Динаміка офіційних міжнародних резервів України у 2007-2015 рр.

Покриття імпорту міжнародними резервами у 2008-2015 рр.

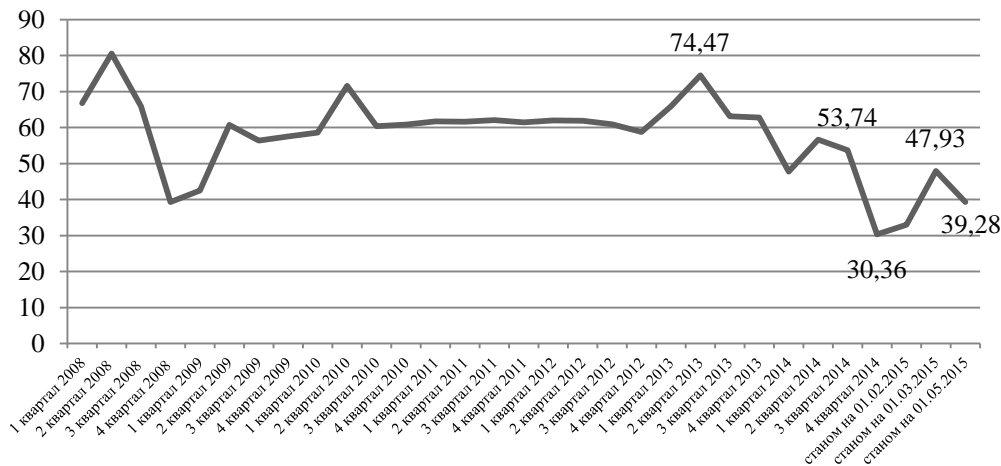
Значення критеріїв достатності обсягу міжнародних резервів України

№ з/п	Назва критерію	Наявне значення				Індикативне значення
		2012	2013	2014	01.05.2015	
1	2	3	4	5	6	7
1	Покриття міжнародними резервами імпорту країни, місяців	3,48	3,18	1,66	2,20	> 3
1.1	Офіційні резервні активи, млн. дол. США	24 546,19	20 415,71	7 533,33	9 969,86	x
1.2	Обсяг місячного імпорту, млн. дол. США	7 054,84	6 413,66	4 531,82	4 531,82	x
2	Критерій Грінспена	0,37	0,33	0,13	0,18	> 1
2.1	Короткостроковий зовнішній борг, млн. дол. США	65 581	61 011	55 992	55 107,00	x
3	Міжнародні резерви у процентах до грошової маси M2, %	25,43	18,00	11,40	18,50	> 20
3.1	M2, млн. грн.	771 126	906 236	971 783	1 135 213	x
3.2	Валютний курс, грн./дол. США	7,99	7,99	14,7	21,06	x
4	Критерій покриття ВВП міжнародними резервами, %	13,90	11,45	5,59	11,67	> 9
4.1	Номінальний ВВП, млн. дол.	176 529	178 313	134 885	85 440,00	x

Розрахунок необхідної суми збільшення міжнародних резервів України за різними критеріями

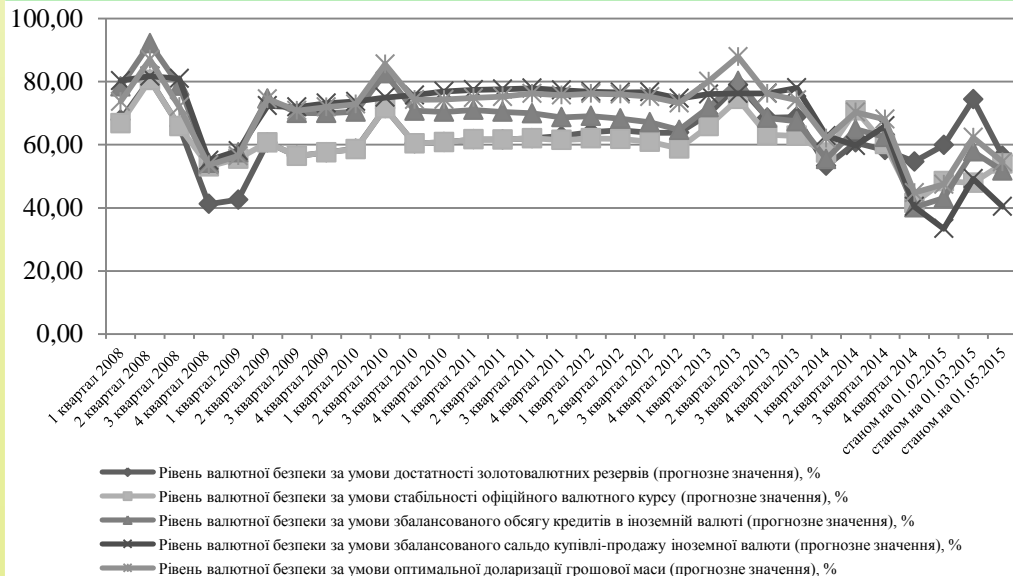
№ з/п	Назва критерію	Мінімальне значення	Наявне значення	Необхідні резерви, млн. дол.	Відхилення фактичної суми резервів від необхідної, млн. дол.
1	Покриття імпорту міжнародними резервами	3	2,20	17946,06	-7976,20
2	Критерій Грінспена	1	0,18	18135,99	-8166,13
3	Міжнародні резерви у процентах до грошової маси M2	20	18,50	24967,76	-14997,90
4	Відношення фактичних обсягів ЗВР до мінімального обсягу ЗВР визначеного за методологією МВФ	1	0,34	16567,48	-6597,62
5	Відношення міжнародних резервів до мінімального обсягу чотиримісячного імпорту товарів і послуг	4	2,20	27915,92	-17946,06

Рівень валютної безпеки в Україні

— Рівень валютної безпеки України (наявне значення), %

Наявне значення валютної безпеки України

Рівень валютної безпеки за умови оптимальних значень досліджуваних показників

Відповідно до «Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» Міністерства торгівлі і економічного розвитку при розрахунку було включено наступні фактори:

Індекс зміни офіційного курсу національної грошової одиниці до долара США

Міжнародні резерви в місяцях імпорту

Частка іноземних кредитів

Сальдо купівлі-продажу населенням іноземної валюти

Рівень доларизації грошової маси

Вплив факторів на стан міжнародних резервів

$$y = -0,66x_1 + 0,62x_2 + 1,51x_3 + 55124,99$$

де y – обсяг міжнародних резервів, дол. США

X_1 – обсяг валового зовнішнього боргу, дол. США

X_2 – обсяг прямих іноземних інвестицій, дол. США

X_3 – обсяг експорту товарів та послуг, дол. США

Регресійна статистика

Множинний R	0,85125536
R-квадрат	0,724635687
Критерій Фішера	21,92961

	Коефіцієнти регресії	t-статистика
Міжнародні резерви, дол. США	55124,99	6,884110823
Зовнішній борг, дол. США	-0,66	3,72354548
Прямі іноземні інвестиції, дол. США	0,63	1,945844997
Експорт, дол. США	1,51	5,33480105

Критерій Фішера (табличне значення) – 3,33

Критерій Стюдента (табличне значення) – 1,8850

Висновки і пропозиції

- Розглянути можливість зміни моделі володіння та управління міжнародними резервами на **змішану (НБУ та Міністерство фінансів)**
- Збільшити суму резервів до 16,5-27,9 млрд. дол., що забезпечить виконання міжнародних критеріїв достатності і підвищить рівень фінансової безпеки до 57%(наявне значення 39,3 %)
- За результатами дослідження було виявлено, що найбільший вплив на обсяг міжнародних резервів має обсяг експорту, тому необхідно:
 1. Сформувати на державному рівні концепцію структурної політики, яка б передбачала реалізацію енерго-, ресурсо- та екологозберігаючої моделі інтенсивного розвитку економіки
 2. Поступово замінити низькотехнологічний експорт високотехнологічним і наукоємним з високою часткою доданої вартості;
 3. Здійснювати підтримку експортоорієнтованих та імпортозаміщувальних підприємств;
 4. Зменшити залежність від іноземних енергоресурсів;
 5. Розвивати альтернативні джерела енергії на території України.

Дякую за увагу!